

گروه آموزشی پژوهش هنر

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر

عنوان:

انسان‌نگاری در پوستره‌های ایرانی

استاد راهنمای اول:

دکتر ابوالقاسم دادور

استاد راهنمای دوم:

مهندس حسن عزیزی

دانشجو:

پریا عسکری

آذر ۱۳۹۵

واژه‌های کلیدی:

انسان‌نگاری، پوستره‌های ایرانی، بازنمایی، فیگوراتیو، جنسیت

چکیده:

گرافیک حیطه‌ای از هنرهای تجسمی است که به دو بخش گرافیک سنتی و گرافیک نوین متمایز می‌گردد. پوستر که یکی از آثار گرافیکی است در ایران قدمتی بیش از ۱۵۰ سال دارد، لیکن پوستر به معنای امروزی متعلق به گرافیک نوین و محصول دهه ۱۳۳۰ است که با هدف انتقال پیامی مشخص به مخاطب در کوتاه‌ترین زمان ممکن شکل می‌گیرد. نقوش و تصاویر در پوستره‌های ایرانی، که یکی از مهم‌ترین آن‌ها تصویر انسان است، در طول دوره‌های مختلف دستخوش تغییراتی شده‌اند که گاه به درخواست سفارش‌دهنده یا به انتخاب طراح و گاه تحت تأثیر عوامل اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و ... شکل گرفته‌اند. پژوهش حاضر به مطالعه و بررسی انواع روش‌های بازنمایی تصاویر انسانی در پوستره‌های ایرانی می‌پردازد. بنابر اهمیت آشنایی با چگونگی تأثیرگذاری جامعه بر شکل‌گیری تصویر انسان در پوسترها، معرفی انواع صورت‌های ترسیم انسان در پوستر، کشف میزان ارتباط میان بکارگیری تصویر انسان با موضوع پوستر و شناخت عوامل مؤثر بر آن مطلوب این تحقیق قرار گرفت. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-تحلیلی است و گردآوری اطلاعات آن عموماً از طریق مطالعات کتابخانه‌ای صورت گرفته است و تصاویر با مراجعه به کتب و سایت‌های معتبری که دارای منابع تصویری غنی هستند تأمین شده‌اند. در این پژوهش چند طراح گرافیک برتر از میان نسل‌های مختلف طراحان گرافیک ایرانی انتخاب شده و پوستره‌های آنان که دارای سوژه انسانی بوده‌اند جمع‌آوری شده است. سپس نمونه‌ای به روش تورش‌دار از میان این پوسترها به عنوان نمونه مورد مطالعه این پژوهش انتخاب شده است. با تحلیل و بررسی نمونه پوستره‌های مورد نظر، چگونگی تحول تصویر انسان در دوره‌های مختلف آشکار شد و نتیجه حاصله از این نوشتار نشان داد طراحان ایرانی متناسب با موضوع پوستر و امکانات موجود دست به خلق تصاویر انسانی زده و شرایط اجتماعی و فرهنگی دوران نقش مؤثری در انتخاب آن‌ها داشته است.